

اقدامات دولت گذشته در «جنگ اقتصادی آمریکا علیه ایران» چقدر این مقطع بازخوانی شد؟

تسویه حساب با کاسبان تحریم

مجدد مسعودی

مشاور تیم مذاکره کننده:

بورل متحد امریکا است

محمد مردی در توثیته نوشت: «بورل متحد ایالات متحده است و فراموش می کند که دلیل این مذاکرات نقض برجام توسط غرب و تحریم های فشار حداکثری است که شهروندان ایرانی را هدف قرار می دهد حتی در شرایطی که ایران به طور کامل به آن پایبند بوده است. ایران خلأها و ابهامات را نخواهد پذیرفت. ایالات متحده هر بنه هایی را بر اتحادیه اروپا تحمیل می کند.» جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا روز دوشنبه در کنفرانسی خبری عنوان کرد که نسبت به گذشته به حصول توافق در وین جهت احیای برجام کمتر امیدوار است.

سفیر روسیه:

ایران راه گریز و ابهامات پیش نویس احیای برجام را نمی پذیرد

میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در وین و مذاکره کننده ارشد این کشور در مذاکرات احیای برجام در باره اختلافات تازه بر سر متن پیش نویس توافق در توثیته نوشت: «واضح است که ایران راه گریز و ابهامات را نخواهد پذیرفت. من مطمئن نیستم که اتحادیه اروپا فراموش کرده باشد چه کسی مسئول وضعیت فعلی است.»

سردار سلامی:

سرنوشت کاخ سفید از حسینیه امام خمینی (ره) تأثیر می پذیرد

فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گفت: امروز تصمیمات سیاسی در ایران اسلامی، نقشی تعیین کننده در انتخابات آمریکا دارد و سرنوشت کاخ سفید از حسینیه امام خمینی (ره) تأثیر می پذیرد. به گزارش ایرنا، سردار حسین سلامی در همایش اساتید بسیجی دانشگاه های کشور در مشهد، افزود: امروز آمریکایی می تواند نقشه های که دارد در منطقه پیاده کند و به یقین نقشه های شکست می خورد. به گفته وی، ۲ هزار گردان سایبری سازماندهی شده و فعال داریم و اگر شبکه ملی اطلاعات راه اندازی شود مقدار زیادی از تأثیرات دشمن کاسته خواهد شد.

اظهارات سفیر آمریکا در اسرائیل:

دست اسرائیل را در مورد برجام نمی بندیم

سفیر آمریکا در سرزمین های اشغالی گفت: «جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا در تماس تلفنی هفته گذشته خود با یائیر لاپید، تأکید کرده است که آمریکا اقدامات خصمانه ایران را در کم می کند و هرگز دست اسرائیل را در ارتباط با برجام و در راستای دفاع از خود نمی بندد. به گزارش فارس، «تام نیدز» افزود: دولت بایدن خواستار راه حل دیپلماتیک با ایران بوده اما تنها بر اساس شرایطی که وی تعیین کرده است.

تصویب بخشی از طرح صیانت

در شورای عالی فضای مجازی

شورای عالی فضای مجازی بخشی از طرح صیانت را تصویب کرد. به گزارش انتخاب، محمد کشوری، کارشناس فناوری اطلاعات در توثیته نوشت: «در بخشی از طرح موسوم به طرح صیانت (بر اساس نسخه ۹ بهمن به نام نظام تنظیمگری) که شامل اعضا و اختیارات کمیسیون عالی تنظیم مقررات بوده و برای تصویب به شورای عالی فضای مجازی از راجع شده بود، توسط این شورا به تصویب رسید و برای اجرا ابلاغ شد. به این ترتیب کمیسیون عالی تنظیم مقررات با ترکیب اعضا و وظایف کاملاً متفاوت نسبت به گذشته در جایگاه «تنظیمگر تنظیمگران» فضای مجازی ایفای نقش می کند.»

انتشار بخش هایی از کتاب «بدون دود و آتش و خون» با عنوان فرعی «گزارشی تحقیقی از جزئیات جنگ اقتصادی آمریکا علیه ایران» چند روزی است فضای رسانه ای کشور را تحت تأثیر قرار داده است. این کتاب روایت هایی ناگفته از درون دولت دوازدهم است و بر مقطع خروج آمریکا از برجام، آغاز تحریم های بی سابقه این کشور علیه ایران و تأثیر این اقدامات بر اقتصاد کشور مان متمرکز است. سه بخش اول این کتاب سه روایت از سه دیدار است.

روایت اول مربوط است به گزارش نویسندگان از جلسه ای که با حضور رئیس جمهور، برخی وزرا و کارکنان نهاد ریاست جمهوری تشکیل شده است و هدف جلسه هم بازگویی برخی اقدامات دولت دوازدهم در جریان «جنگ اقتصادی» آمریکا علیه ایران است. روایت دوم، سه گفت و گو نویسندگان کتاب با اسحاق جهانگیری، معاون اول وقت اختصاص دارد و روایت سوم نیز گزارش دیدار نویسندگان کتاب با محمد نهاوندیان، معاون اقتصادی حسن روحانی است. زمان تمام دیدارها هم بهار سال گذشته است؛ یعنی واپسین روزهای کار دولت دوازدهم و جالب اینجاست که زمان انتشار این کتاب هم سال گذشته است اما بخش هایی از آن حالا منتشر شده و فضای رسانه ای ایران را تحت تأثیر قرار داده است. چرا؟ چرا با گذشت نزدیک به یک سال، روایت های این کتاب حالا بازخوانی شده اند؟

روحانی: «تصمیم گرفتم در مورد جنگ اقتصادی حرف بزنم»

مهم ترین بخش کتاب اظهارات حسن روحانی است. بخش هایی از این اظهارات به نقل از وبسایت خبری «جماران»:

«به نظرم آقای چهرمی هم می توانست ثبت نام کند. کار شورای نگهبان در درصالحیت او با قیاد اینکه سن و سالش دو ماه کم است غیر قانونی است.»

شورای دولت هم بیانیه می داد. باید ثبت نام می کرد»

«واقعیتش را بخواهید اگر صداوسیما اینقدر دروغ به خورد مردم نمی داد من هم اصلاً وارد نمی شدم ولی وقتی دیدم که اینها ذهن مردم را خراب می کنند تصمیم گرفتم در مورد جنگ اقتصادی حرف بزنم.»

«وقتی ترامپ جنگ اقتصادی را شروع کرد داخل نظر اساسی در دولت وجود داشت که آیا باین وضعیت می توان کشور را اداره کرد یا نه؟ حتی عده ای از وزرا پیشنهاد کردند که استعفاي دسته جمعی بدهیم. می گفتند در این وضعیت باید کسانی با تمام اختیارات بیایند و دولت را بگیرند و گرنه شرایط برای اداره کشور مساعد نیست. به من گفتند برو با رهبری صحبت کن. گفتم این راهکار عملی نیست. گفتم این رفتار را نامردی می دانم. وقتی ما برویم رهبری تنهایی شود.»

«رهبری کمک کردند. اجازه دادند جلسات سران قوا تشکیل شود و اول گفتند که هر چه شما به نتیجه برسید، همان را عمل کنید. بعد گفتند هر جا خلاف قانون بود، بگویید و عموماً هم قبول می کردند. جلسه سران قوا جاهایی مارا یاری کرد.»

«قصد ما این بود که بنزین و گاز و تیل را در بازار بفروشیم و برای دولت تأمین مالی کنیم، اما بدون اینکه به مردم فشار مضاعف وارد شود. یارانه ۴ هزار تومانی پاسخگو نبود. بنابراین باید یارانه جدیدی تعریف می شد. بنابراین به ۶۰ میلیون نفر یارانه سوخت دادیم. سه قوه در مورد اجرای این طرح توافق کردیم ولی وقتی زمان اجرا رسید، در کاسه ما گذاشتند.»

ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی - که فروردین ۹۷ اعلام کرد و اصولگرایان به کنایه آن را «ارز جهنگلی» می نامند - به نام او ثبت شد. گرچه در باب همین قضیه هم اردیبهشت سال گذشته با حضور در یکی از اتاق های کلاب هاوس توضیح داد که ایس تخصیص ارز با نرخ ثابت ۴۲۰۰ تومان به برخی اقلام، مصوبه شورای سران قوا بود و به گفته او «در فروردین ۹۷ که تصمیم گیری شد در پایان تصمیم گیری به رئیس جمهوری پیشنهاد کردند «برای اینکه در جامعه این خبر مطرح شود، آقای جهانگیری اعلام کند» و این کار انجام شد.»

جهنگلی در همین کتاب در مورد تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی می گوید: «این هم از آن جفاهای تاریخی است. اگر دولت در آن مقطع ورود نمی کرد، قیمت ارز جهنگلی عجیبی پیدا می کرد. از چند هفته قبل تر ایادی برخی کشورهای منطقه در بازار ایران رخنه کرده بودند و دلار کاغذی جمع می کردند. اسفند سال ۹۶ کل ذخایر اسکناس بانک مرکزی به کمتر ۱۰۰ میلیون دلار رسید. روس ها به ایران ارز نمی دادند. تصور تحریم کنندگان این بود که این وضعیت را ادامه دهند که فشار به تأمین کالا های اساسی برسد و داستانی مانند آنچه برای پوشک رخ داد، باز هم تکرار شود.»

از دیگر اظهارات برجسته جهانگیری در این کتاب می توان به این ها اشاره کرد: «برجام حاصل تلاش ظریف، روحانی و مقام معظم رهبری بود»

«اگر بعد از ترامپ از برجام خارج زمان اجرا رسید، در کاسه ما گذاشتند.»

روحانی: «واقعیتش را بخواهید اگر صداوسیما اینقدر دروغ به خورد مردم نمی داد من هم اصلاً وارد نمی شدم ولی وقتی دیدم که اینها ذهن مردم را خراب می کنند تصمیم گرفتم در مورد جنگ اقتصادی حرف بزنم»

می شدیم، الان هیچ امکاناتی برای مذاکره نداشتیم و بدتر اینکه ترامپ را خوشحال کرده بودیم»

«عده ای انگار تمام منافعیشان به این گره خورد بود که با تندروی، خواسته های آمریکا را در ایران پیاده کنند، این ها دشمن ملت ایران هستند»

«دولت تمام توانش را گذاشت که در جنگ اقتصادی دو کار مهم انجام دهد: اداره اقتصاد و دور زدن تحریم ها»

«آمریکا می خواست ما نفت نفروشیم؛ کشتی به کشتی ما را دنبال می کردند»

«تقریباً تمام مفرهای انتقال پول به ایران را بستند»

«بعد از بجام ذخایر اسکناس کاغذی دلار در کشور به بالاترین سطح رسید»

«در دوره قبلی تحریم ها حداقل امارات و کشورهای عربی همراه ایران بودند ولی در این دوره آن ها هم با ما نبودند»

«چین تحت فشار آمریکا چندین ماه کشتی های پتروشیمی ایران را در بنادرش معطل کرد»

«حضور مجلس یازدهم به غیر از شوک برای اقتصاد هیچ چیز نداشت. مجلس درک نکرد که همه فشارها و رفتارها در دورانی انجام می دهد که جنگ اقتصادی ادامه دار و دولت به معنای واقعی تنهای نتهاست. در مورد برخی کارهای مجلس نامه ای خدمت رهبری نوشتیم. گفتم کارهای آن ها ممکن است اوضاع را بهم بریزد. بعد از این مجلس قانون بودجه تصویب کرد»

«حجم تجارت ایران ۷۰ میلیارد دلار است؛ ۲۰ درصدش در جیب کسانی می رود که داخل کشور دنبال تحریم هستند»

«روزهایی که در دولت احمدی نژاد هدر رفت، شناسایی نشده است»

«در دولت دوم احمدی نژاد قرار بود ۳۵۰ میلیون دلار از مرز آذربایجان به صورت پالت اسکناس به کشور بیاورند. در تهران ۳۱ میلیون دلار نیامد و سرنوشتش معلوم نشد. اسکناس ها را برداشته بودند و کسی مسئولیتش را قبول نکرد»

نهایوندیان: آمریکایحی اجازه واردات دارو را به کشور نمی داد

محمد نهاوندیان، معاون اقتصادی حسن روحانی مقام دیگری از دولت دوازدهم است که نویسندگان با او گفت و گو کرده اند. بخش هایی از اظهارات نهاوندیان را به نقل از «جماران» با هم می خوانیم؛ از اقدامات آمریکایی ها تا شکایت از برخی جناح های برای «ها کردن رزمندگان»

«آمریکایی ها در اکثر کشورهای منطقه و همسایه های ما نیروهای متخصص مستقر کردند این گروه ها تمام نقل و انتقالات مالی و ارتباطات اقتصادی از ایران و به مقصد ایران را صدمی کردند. به محض اینکه مورد مشکوک می دیدند با آن برخورد صورت می گرفت»

«فردایی که در زمینه تحریم های ایران کاری می کردند چندین برابر شدند»

«یکش زمانی قیید محرمانگی از اتفاقات و حوادث این سال ها برداشته شود تا بتوانیم به جزئیاتی اشاره کنیم آن وقت مردم در جریان قرار می گیرند و می دانند که چه بر سر این کشور آوردند»

«آمریکایحی اجازه واردات دارو و به کشور را نمی داد»

«در زمان جنگ کشور یکدست بود»

«پشت جبهه در دوره جنگ اقتصادی، رزمندگانش را هر کار»

«مسائلی در این دوره رخ داد که بازگویی آن ها هم رنج آور است»

«دولت نباید به مشکلات ناشی از جنگ اقتصادی اشاره می کرد. در اینصورت طرف تحریم کننده متوجه می شد که سیاستهایش در ایران جواب داده است. سیاست دولت همواره سکوت بود. مردم هم مطلع نشدند که دولت زیر بار چه فشار سختی قرار داشت»

رپرتاژ برای یک کتاب؟

گرچه در این کتاب به مقطع بسیار مهمی از تاریخ ایران اشاره و سعی شده است بر اساس مصاحبه با بازیگران اصلی، روایت دست اولی از تحریم های مبارکی های اقتصادی، تجاری، انرژی و سیاسی تأکید کرد. «امون بلاسکز» همچنین با اشاره به توانمندی های فنی و مهندسی کشور مان، خواستار گسترش تعاملات دو کشور در این زمینه شد.

جهانگیری: در دولت دوم احمدی نژاد قرار بود ۳۵۰ میلیون دلار از مرز آذربایجان به صورت پالت اسکناس به کشور بیاورند. در تهران ۳۱ میلیون دلار نیامد و سرنوشتش معلوم نشد. اسکناس ها را برداشته بودند و کسی مسئولیتش را قبول نکرد

کتاب، نقل قول و روایت های آن حالا به رسانه ها راه یافته است؟

در پاسخ باید گفت که گرچه جایی به صراحت بیان نشده، اما از باب سطح دسترسی نویسندگان به عالی ترترین مقامات دولتی، می توان به ضرس قاطع گفت که این کتاب به سفارش تصمیم گیران نهاد ریاست جمهوری نگاشته شده است؛ آن چنان که نگاشته شده است؛ آن چنان که جهانگیری در جایی از کتاب می گوید «حرف ها را برای ثبت در تاریخ و اطلاع مردم باید به آن ها گفت». با این فرض، برجسته شدن روایت های این کتاب در مقطع فعلی هم به احتمال قوی بوسیله تیم رسانه ای حسن روحانی سازماندهی شده است. خلاصه اینکه ساده لوحی است تصور کنیم الله بختکی و پهبویی، خبرنگاری در یک رسانه کتابی پیدا کرده و از آن خوشش آمده و بخش هایی از آن را منتشر کرده است!

با این وصف سوال دوم این است که تیم رسانه ای دولت قبل، چرا حالا به برجسته کردن نقل قول های این کتاب روی آورده اند؟ اینجادیگر جایی است که ربطی به دولت قبلی ندارد. زمینه های این پذیرش را باید در عملکرد یک ساله دولت فعلی یافت.

یک سال از کار دولت سیزدهم گذشته است. گرچه به علت سهل گیری های آمریکافروشی نفت ایران بیشتر شده است اما تورم و بیکاری هم چنان بیدامی کند و به ادعان بسیاری «دولت یکدست» در بلا تکلیفی روز را به شب می رساند.

در دولتی که قرار نبود معیشت مردم به برجام گره بخورد، حالا تنها اخباری مثبت از وین می تواند قدری بر اسب سرکش دلار و تورم لگام بزند. در چنین حال و روزی است که اقدامات دولت گذشته در «جنگ اقتصادی» - به تعبیر اسحاق جهانگیری - معنای می یابد. برای همین هم هست که علیرضا معزی، معاون پیشین ارتباطات و اطلاع رسانی دفتر رئیس جمهوری با انتشار تصویر کتاب «بدون دود و آتش و خون» در توثیته می نویسد: «روایت هایی که این روزها از روحانی و جهانگیری می شنویم سخنانی نیست که همین چند روز پیش بیان شده باشد. کتاب «بدون دود و آتش و خون» به عنوان منبع یک سال پیش منتشر شده و اکنون مورد بازخوانی قرار گرفته. گویا حالا با گذر زمان و روشن تر شدن فضا، آن حقایق شنیدنی تر شده اند و باور پذیرتر»

بعید بوداگر مثلاً شش ماه پیش تیم رسانه ای دولت قبل مباردت به برجسته سازی نقل قول های این کتاب می کرد، چندان گوش شنوایی می یافت.

در این دیدار همچنین وزیر حمل و نقل ونزوئلا که ریاست کمیسیون مشترک همکاری اقتصادی ایران - ونزوئلا را بر عهده دارد، پیام نیکلاس مادورو را به ابراهیم رئیسی تقدیم کرد.

گسترش روابط با کشورهای آمریکای لاتین مورد تأکید ایران است

دهیم، فرستاده ویژه رئیس جمهور وزیر حمل و نقل ونزوئلانیز در این دیدار، از سطح رو به گسترش روابط جمهوری اسلامی با کشورش ابراز خرسندی و بر اهتمام کاراکاس بر افزایش سطح همکاری های اقتصادی، تجاری، انرژی و سیاسی تأکید کرد. «امون بلاسکز» همچنین با اشاره به توانمندی های فنی و مهندسی کشور مان، خواستار گسترش تعاملات دو کشور در این زمینه شد.

رئیس جمهور ونزوئلا بوده است. رئیس جمهور با اشاره به سیاست توسعه روابط تجاری و اقتصادی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای دوست، اهمیت افزایش سطح همکاری های کشور مان با کشورهای آمریکای لاتین به ویژه با توجه به ظرفیت های متنوع موجود را مورد تأکید قرار داد و افزود: آماده ایم روابط با ونزوئلا را در همه حوزه ها به ویژه در حوزه های تجاری، انرژی، فناوری، علمی و دفاعی گسترش

رئیس جمهور اظهار کرد: سیاست جمهوری اسلامی ایران افزایش سطح همکاری های با کشورهای آمریکای لاتین به ویژه با توجه به ظرفیت های متنوع موجود است. به گزارش ایسنا، سید ابراهیم دیروز در دیدار «امون بلاسکز» فرستاده ویژه رئیس جمهور و وزیر حمل و نقل ونزوئلا، با بیان اینکه روابط تهران - کاراکاس به سرعت در حال گسترش و پیشرفت است، گفت: جمهوری اسلامی ایران دوست روزهای

سخت و ونزوئلا بوده است. رئیس جمهور با اشاره به سیاست توسعه روابط تجاری و اقتصادی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای دوست، اهمیت افزایش سطح همکاری های کشور مان با کشورهای آمریکای لاتین به ویژه با توجه به ظرفیت های متنوع موجود را مورد تأکید قرار داد و افزود: آماده ایم روابط با ونزوئلا را در همه حوزه ها به ویژه در حوزه های تجاری، انرژی، فناوری، علمی و دفاعی گسترش

رئیس جمهور اظهار کرد: سیاست جمهوری اسلامی ایران افزایش سطح همکاری های با کشورهای آمریکای لاتین به ویژه با توجه به ظرفیت های متنوع موجود است. به گزارش ایسنا، سید ابراهیم دیروز در دیدار «امون بلاسکز» فرستاده ویژه رئیس جمهور و وزیر حمل و نقل ونزوئلا، با بیان اینکه روابط تهران - کاراکاس به سرعت در حال گسترش و پیشرفت است، گفت: جمهوری اسلامی ایران دوست روزهای

وزیر و رییس مجلس لبنان ضمن تأکید بر اهمیت گسترش تقویت روابط دوستانه دو کشور در همه عرصه ها، خواستار حمایت جمهوری اسلامی ایران از تأمین انرژی این کشور شدند. ایشان همچنین از معاون اول رئیس جمهور دعوت کردند که در راستای تقویت بیش از پیش روابط دو کشور، از لبنان به طور رسمی دیدار کند.

حمایت خواهد کرد در این مسیر از هیچ کمکی به ملت دولت لبنان دریغ نخواهیم کرد. به گزارش ایسنا، محمد مخبر در مکالمه تلفنی با نبیه بری، رئیس مجلس لبنان و نجیب میقاتی، نخست وزیر این کشور، ضمن تقدیر از زشاد های ملت مقاوم لبنان، بر اهمیت صلح و ثبات در این کشور تأکید کرد. در این مکالمه تلفنی نخست

مخبر در گفت و گو با نبیه بری و نجیب میقاتی:

ایران از هیچ کمکی به بیروت دریغ نخواهد کرد

معاون اول رئیس جمهور گفت: جمهوری اسلامی ایران از هر طرح و ابتکاری که برای ثبات سیاسی، اقتصادی و امنیتی لبنان موثر